

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ
І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ

Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції

**ПРОДОВОЛЬЧА ТА ЕКОЛОГІЧНА БЕЗПЕКА
В УМОВАХ ВІЙНИ ТА ПОВОЄННОЇ ВІДБУДОВИ:
ВИКЛИКИ ДЛЯ УКРАЇНИ ТА СВІТУ**

*присвяченої 125-річчю Національного університету
біоресурсів і природокористування України*

**Секція 4. Якість освіти та гуманітарна наука в умовах війни
та глобальних викликів**

**25 травня 2023 року
Київ, Україна**

Організатор конференції:

Національний університет біоресурсів і
природокористування України

Продовольча та екологічна безпека в умовах війни та повоєнної відбудови: виклики для України та світу: мат. Міжн. наук.-практ. конф., секція 4: Якість освіти та гуманітарна наука в умовах війни та глобальних викликів (м. Київ, 25 трав. 2023 р.). Київ, 2023. С. 358.

Матеріали конференції подано в авторській редакції.

У збірнику подано результати обговорення актуальних проблем, перспектив і шляхів забезпечення продовольчої та екологічної безпеки в умовах війни, плану відновлення України, сталого розвитку світу в контексті глобальних і регіональних викликів, трансформації суспільства та формування нової парадигми розвитку.

Редакційна колегія:

Ніколаєнко С. М. (відповідальний редактор), Кваша С. М., Кондратюк В. М., Ткачук В. А., Шинкарук В. Д., Барановська О. Д., Баль-Прилипка Л. В., Братішко В. В., Глазунова О. Г., Гриценко І. С., Діброва А. Д., Євсюков Т. О., Каплун В. В., Коломієць Ю. В., Кононенко Р. В., Васишин Р. Д., Мельник В. І., Остапчук А. Д., Отченашко В. В., Рудик Я. М., Ружило З. В., Савицька І. М., Тонха О. Л., Цвіліховський М. І., Яра О. С.

Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції

**ПРОДОВОЛЬЧА ТА ЕКОЛОГІЧНА БЕЗПЕКА В УМОВАХ ВІЙНИ ТА ПОВОЄННОЇ
ВІДБУДОВИ: ВИКЛИКИ ДЛЯ УКРАЇНИ ТА СВІТУ**

*присвяченої 125-річчю Національного університету біоресурсів
і природокористування України*

Секція 4. Якість освіти та гуманітарна наука в умовах війни та глобальних викликів

Відповідальний за випуск: **Отченашко В. В.**

© НУБіП України, 2023.

SOFT SKILLS ЯК ЕФЕКТИВНИЙ ІНСТРУМЕНТ КЕРІВНИКА ЗАКЛАДУ ОСВІТИ

Базелюк В.Г., к.п.н, доцент, Кубіцький С.О., к.п.н., професор (baselyuk@ukr.net)

*Національний університет біоресурсів і природокористування України,
м. Київ*

Міністерство освіти і науки України у вересні 2021 році розробило, а Міністерство економіки України затвердило професійний стандарт керівника (директора) закладу загальної середньої освіти [1]. Стандарт було ухвалено та внесено до державного реєстру професійних стандартів.

Професійний стандарт визначає наступні загальні компетентності керівника закладу: громадянську, соціальну, культурну, когнітивну та підприємницьку.

Слід зазначити, що до появи професійного стандарту в Україні не було документа, в якому були б описані компетентності, якими має оволодіти керівник закладу загальної середньої освіти. Кожен професійний стандарт — це орієнтир, за яким керівник і вчитель, що планує стати керівником можуть розвивати свою професійну компетентність. Але чи достатньо сучасному керівнику тільки володіти тільки професійними компетентностями, що перелічені у даному стандарті? На нашу думку, ні. Ми живемо у часі і просторі, де зміни відбуваються постійно, тому, щоб не відстати від життя, ми маємо постійно змінюватись і вдосконалюватись.

Рівень успіху керівника закладу освіти вже давно перестав залежати тільки від того, наскільки добре він виконує свої безпосередні обов'язки. Щоб бути компетентним керівником в сучасних умовах, необхідно розвивати Soft Skills, так звані «м'які навички».

До Soft Skills належать наступні вміння:

- активне слухання (здатність уважно слухати, ставлячи допоміжні запитання, що дозволяють опоненту ширше розкрити думку та зрозуміліше пояснити свою позицію);
- вміння вести перемовини;
- невербальні елементи комунікації (вміння не тільки висловлювати думку розумно та стисло, але й застосовувати жести, міміку, поставу на підтвердження слів, що робить спілкування більш виразним);
- вміння переконувати;
- вміння презентувати та виступати публічно;
- storytelling (вміння розповідати);
- письмові навички (наприклад, вміння укладати звіти, вести бізнес-комунікацію).

Окремо слід згадати вміння критично мислити, а саме: аналізувати ситуацію, що склалася, робити корисні висновки та змінювати поведінку відповідно до середовища; важливою характеристикою сучасного керівника вважається емпатія, здатність відчувати, розуміти та аналізувати почуття й емоції інших людей.

Особливу позицію посідає емоційний інтелект (EQ) - це здатність керівника розуміти як свої, так і емоції оточення, адекватно на них реагувати і керувати їхніми проявами. Від рівня EQ залежить, як керівник будуватиме комунікацію, буде вирішувати складні задачі і боротися з труднощами.

Високий рівень емоційного інтелекту допомагає будувати успішну кар'єру, бути продуктивним, згуртувати команду і залишатися вмотивованим. Керівникові необхідно розвивати свій емоційний інтелект, щоб усі процеси в команді не зривались через людський фактор. Він допомагає аналізувати ситуацію і зрозуміти, як покращити загальний настрій [2].

Це далеко не весь список Soft Skills. До також переліку входять:

- бажання дізнаватися про нове;
- критичне мислення; креативність;
- вміння розв'язувати проблеми творчо і нестандартно;
- прагнення до саморозвитку.
- позитивне світосприйняття;

- стресостійкість;
- командна робота і багато іншого.

А як важливе вміння адаптуватися. Світ змінюється швидше, ніж наші уявлення про нього. Тому дуже важливо вміти бути гнучким і адаптуватися до різних життєвих обставин. Тут керівникові важливо розвивати свої вміння аналізувати ситуацію, змінювати свою думку під впливом незаперечних аргументів.

Всім нам добре відомий вислів В. Сухомлинського, що директор школи – це вчитель вчителів, але це зовсім не означає, що він перестає бути учнем. Навчання протягом життя – це нормальний, звичний стан керівника закладу освіти. Якщо керівник перестає постійно вчитися, то він втрачає конкурентні переваги, які тримають його на посаді.

Отже, soft skills - це особисті характеристики, завдяки яким керівник успішно взаємодіє в команді під час розв'язання будь-яких складних або поточних проблем. Переваги від застосування м'яких навичок наступні: висока результативність роботи педагогічних працівників, зменшення кількості конфліктів, здатність адаптуватися до складних ситуацій, забезпечення ефективності роботи закладу освіти тощо.

Перелік посилань

1. Професійний стандарт керівника (директора) закладу загальної середньої освіти. URL : https://rada.info/upload/users_files/44133550/c2a7f4985dad562cc56f19c5e48edae7.jpg (дата звернення 30.03.2023)
2. Чому емоційний інтелект настільки важливий. URL : <https://www.work.ua/articles/self-development/2025/> (дата звернення 30.03.2023)